

Møteinnkalling

Utvalg: **Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen**
Møtested: E-postbehandling
Dato: 09.01.2015
Tidspunkt:

Sak 51/2014 om uttale til revisjon av arealdelen til kommuneplanen i Luster vart utsett på førre møte. E-postbehandling er ikkje heldig for denne typen saker, men prosess og tidsfrist gjer at me likevel må ty til dette.

Ber om rask tilbakemelding.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 1/2015	Godkjenning av protokoll/innkalling		
ST 2/2015	Jotunheimen nasjonalpark - Revisjon av arealdelen av kommuneplanen for Luster kommune - uttale til høyring		2014/8269

Arkivsaksnr: 2014/8269-2

Saksbehandlar: Magnus Snøtun

Dato: 05.12.2014

Utval	Utvalssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen	2/2015	09.01.2015

Jotunheimen nasjonalpark - Revisjon av arealdelen av kommuneplanen for Luster kommune - uttale til høyring

Forvaltar si innstilling

Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen meiner omdisponering av LNF-område til samferdselsanlegg både ved Prestesteinsvatnet på Sognefjellet (konsekvensutgreiing nr.19) og inn Helgedalen (konsekvensutgreiing nr. 20) vil ha negative konsekvensar for leveområdet til villreinen som er eit av verneformåla i Jotunheimen nasjonalpark. Tiltaka kan også ha negative effekt på utøving av uforstyrra naturoppleving gjennom friluftsliv. Nasjonalparkstyre for Jotunheimen og Utladalen tilrår at desse endringane av kommuneplanen ikkje vert gjennomført.

Effekten av etablering av ein helikopterlandingsplass på Skjolden er meir usikker, særleg fordi omfanget er usikkert. Nasjonalparkstyre for Jotunheimen og Utladalen meiner at ei utviding av tilbodet om turistflyging vil kunne ha negative konsekvensar på friluftslivet i Jotunheimen nasjonalpark, særleg vernesona Hurrungane.

Dokument i saka

Brev frå Luster kommune datert 03.11.2014 med orientering om høyring og med forlenga frist for høyring til 07. januar.

Bakgrunn

Kommuneplanen er det viktigaste styringa av arealbruk i ein kommune og kan både stimulere og redusere bruk og aktivitet etter ønskje. Hovudføremålet med arealdelen er

å leggje til rette for ei overordna styring av arealbruken i kommunen. Arealdelen er ein juridisk bindande plan. Innanfor verneområde er verneforskrifta styrande for arealbruken, men arealbruken i randsona/ytterkant kan påverke verneverdiane innanfor vernegrensene.

Dette er utgangspunktet for saksutgreiinga til sekretariatet. Det er tilrettelegginga for tiltak som kan tenkjast å påverke verneverdiane innanfor vernegrensene som blir vurdert av nasjonalparkstyret som høyringspart.

Heimel

Verneforskriftene gjeld ikkje utanfor vernegrensene, men etter §49 i naturmangfaldlova (nml.), skal myndigheit som behandlar saker etter annan lov som kan verke inn på verneverdiane i eit verneområde ta omsyn til desse verdiane i si vurdering.

Det vart 14.11. 2014 vedteke nye verneforskrifter for Jotunheimen nasjonalpark og Utladalen landskapsvernområde. Verneverdiane i verneområdet er lista opp i formålsparagrafen (§1) i verneforskriftene:

Jotunheimen nasjonalpark §1 Formål:

«Formålet med nasjonalparken er å ta vare på eit stort, samanhengjande og villmarksprega naturområde i overgangen mellom austlandsk og vestlandsk fjellnatur som inneheld særprega og representative økosystem og landskap utan tyngre naturinngrep.

Vidare er formålet med vernet å ta vare på:

- *Eit høgfjellsøkosystem med eit eigenarta og variert naturmangfald, medrekna artar, bestandar, naturtypar og geologi*
- *Store alpine fjellmassiv med brear og spisse tindar med dei høgste fjelltoppane i Noreg*
- *Vakre og eigenarta landskap*
- *Fjellvatn og vassdragsnatur*
- *Særprega geologiske førekomstar*
- *Leveområde for villreinen*
- *Kulturminne.*

Ålmenta skal ha høve til uforstyrra naturoppleving gjennom utøving av naturvenleg og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.»

Vurdering:

Arealbruken utanfor verneområdet kan og vil i større eller mindre grad påverke verneverdiane. Tilrettelegging med innfallsportar er døme på arealbruk utanfor som kan ha positiv påverknad på verneverdiane gjennom informasjon og tilrettelegging for friluftsliv. Større tiltak som kraftutbygging og vegbygging kan på same måte i nokre tilfelle verke negativt på verneverdiane.

Det er planendringar i nærleiken av verneområdet, dvs. Sognefjellet og Skjolden, og som er konsekvensutgreidd som det vert fokusert på i denne vurderinga.

I Kommuneplanen sin Samfunnsdel (KPS) er det under ein av hovudfokusområda, *Luster – ein god stad og besøkja*, er ein av strategiane: *«me skal vere i framkant i utvikling og tilrettelegging av berekraftige kultur- og naturopplevingar».*

Hovudmålsetjinga er at naturarven skal vere ressurs for verdiskaping innanfor naturen si bereevne.

I kapittel 6 er retningslinjene om tiltak i omsynssone til villrein H520 skildra. Omsynsona for villrein er samanfallande med nasjonalt villreinområde (arealkategori A1), utvekslingsområde (sone E) og viktige trekkområde i «Regional plan Ottadalsområdet» og leveområde for villreinstammen i Vest-Jotunheimen. I tillegg til at retningslinjene sikrar prosessen og involverer villreininteressene, skal ein både avgrense motorferdsel i utmark og organisert ferdsel. I tillegg er same villreinområde definert som omsynssone i kapittel 4.6.

Under er kvart av tiltaka som er konsekvensvurdert og som kan tenkjast å påverke verneverdiane opplista. Nummereringa tilsvarar nummereringa i plandokumentet.

15: Tur1: §11-7 nr.1 Sommarskisenter, Sognefjellet

Kommuneplannemnda rår til at det omsøkte området ikkje vert omdisponert frå LNF-område til «Bebyggelse og anlegg – fritids og turistføremål. Det vert tilrådd at areal avsett i «Regional plan for Ottadalen» vert avsett til utviklingsområde for sommarskisenteret.

Dette er i tråd med «Regional plan for Ottadalen» og arealet som er sett av her er eit resultat avveging mellom utvikling av skisenteret og sikre utveksling mellom Ottadalsstammen og Vest-Jotunheimen-stammen. Denne korridoren er veldig viktig for utveksling av genetiske materiale som er ein føresetnad for overleving av bestandane. Den tilrådde plassering ligg mellom villreinområde og tamreinområde og dermed ut i ytterkant av korridoren.

19: Veg1 §11-7 nr2 Veg – Prestesteinsvatnet, Sognefjellet

Kommuneplannemnda tilrår omdisponering frå LNF-område til samferdselsanlegg – veg. Dette er i strid med tilrådinga frå Rådmannen, som er basert på ei konsekvensvurdering i høve til villrein og fjellrev.

Prestesteinsvatnet er utbygd som reguleringsmagasin og det går ein anleggsveg ned til inntaksdammen på om lag 1 km. Ein del brukar dette som startpunkt for å gå på Fannaråken på våren, men elles er ikkje dette utgangspunkt for særleg brukte turruter. Ny veg inn mot breen vil bli om lag 1,5 km.

Sørsida av Sognefjellsvegen er ikkje med i «Regionalplan for Ottadalen», men dette tiltaksområde ligg like sør for ein korridor mellom Ottadalsstammen og Vest-Jotunheimen-stammen som er definert som utvekslingsområde. Særleg Vest-Jotunheimen-stammen er avhengig av utveksling av genetisk materiale for å vere berekraftig på lang sikt. Dette er ytterkant av villreinområdet og ein ser ikkje ofte dyr her. Men området er likevel viktig å halde open som einaste korridoren mot andre villreinstammar og her er einaste kryssinga dersom villreinen har trekt bak Fannaråken. Trekket gjennom her er det same som er argumentet for å flytte utviklingsområdet til sommarskisenteret lenger mot aust. I 2008 var det synfaring med tanke på dette prosjektet med representantar frå fjellstyret og Fylkesmannen i Sogn og Fjordane. Det vart også då peika på at dette var eit viktig trekkområde for villreinen og einaste koplinga mellom Vest-Jotunheimen-stammen og andre villreinstammar. Både fjellstyret og Fylkesmannen var negative til tiltaket.

Det er dei seinare åra tilrettelagt for større grupper av besøkande både på Mefjellet og Sognefjellet med serviceanlegg og enkle turruter og opplevingar, så det er fleire alternative opplevingar for bussturistar i nærleiken mangs vegen over Sognefjellet.

20: Veg2 §11-7 nr2 Veg – Turtagrø - Helgedalen

Kommuneplannemnda tilrår omdisponering frå LNF-område til samferdselsanlegg. Dette er i strid med tilrådinga frå Rådmannen, som er basert på ei konsekvensvurdering i høve til villrein og konflikt med villreintrekk.

Helgedalen er eit mykje nytta turområde, sommarstid til Fannaråken og Skogadalsbøen over Keisaren, og vinterstid med kvista løype over Keisaren. I forvaltningsplanen til Jotunheimen nasjonalpark er Hurrungane avsett som vernesone, dvs. med minst mogleg tilrettelegging for friluftsliv. Helgedalen og Keisaren ligg akkurat over i brukssona nord-austover. Sjølv om det går ein veg inn i Helgedalen i dag, vil ei opning av vegen for allmenn trafikk (med oppgradering av standard) gjere Helgedalen lite eigna som turveg og dermed vil det ikkje vere ei kopling mellom Turtagrø og det allmenne t-merka turstinettet i Jotunheimen.

I tillegg vil dette tiltaket ta mykje meir folk inn i ein sårbar del av Jotunheimen som vil ha ein negativ effekt på villreinstammen i Vest-Jotunheimen. Merkinga av turstien i Styggedalen vart for nokre år sidan teke vekk for unngå mest mogleg turfolk inn i dette området kor det ofte står villrein. Massetrafikk inn mot Styggedalsbreen vil trenge villreinen vekk og påverke ei av dei viktigaste trekkrutene i Hurrungane.

23: Hel1 §11-7 nr2 Helikopterlandingsplass Eidsneset, Skjolden

Kommuneplannemnda tilrår omdisponering frå LNF-område til samferdselsanlegg – lufthamn/helikopterlandingsplass.

Helikopterlandingsplassen ligg eit godt stykke unna Jotunheimen nasjonalpark og sjølve landingsplassen vil ikkje påverke verneverdiane i nasjonalparken. Men ein av attraksjonane som er nemnt i konsekvensutgreiinga er nasjonalparkane. Hurrungane er blant dei mest spektakulære fjellområda i landet og vil vere naturleg attraksjon for desse turane. I dei nye verneforskriftene for Jotunheimen (frå 14.11.2014) gjeld same reglane om lågtflyging som i Breheimen og Jostedalsbreen og andre verneområde (forbod mot lågtflyging under 300 meter over bakken).

Det er vanskeleg å vurdere effekten av dette tiltaket, både fordi omfanget er veldig usikkert og fordi det ikkje er faste køyreruter/mønster. Det er likevel ikkje urimeleg å anta at dette vil gje meir motorferdsel inn mot verneområde og dette vil påverke den «uforstyrra naturopplevinga gjennom friluftsliv», særleg i Hurrungane som har liten grad av teknisk tilrettelegging.

Som ein besøkspark, må Jotunheimen sonere verneområde for å både gje tilbod til masseturismen og dei som vil oppleve naturen utan tilrettelegging. Begge desse gruppene av besøkande gjer lokal verdiskaping. Ei lita gruppe besøkande som kan nytte seg av dette tilbodet vil kunne ha negativ effekt på veldig mange andre besøkande, både inne i sjølve nasjonalparken og dei som er i randsona som t.d. langs den nasjonale turistvegen over Sognefjellet. Etablering av helikopterlandingsplass som legg til rette for auka turistflyging vil kunne ha negative konsekvensar for Jotunheimen nasjonalpark.

30: LNF-H2 §11- nr5 Spreidd hyttebygging Helgedalen, Turtagrø

Kommuneplannemnda rår til at området vert omdisponert frå LNF-område til «LNF-område – spreidd hyttebygging» med bygging av inntil 2 hytter i planperioden.

Tiltaksområdet er knytt til eksisterande støl Helgedalen i vestre del av dalføre. Her er allereie fleire hytter og landbruksvegen inn dalføre går gjennom stølsområdet. Det er bra at eventuelt nye hytter vert knytt opp mot eksisterande hytter og infrastruktur. Det er viktig at nye bygg vert utforma og lagt med omsyn til eksisterande bygningar og bygningsmiljø. Sekretariatet ser ikkje at dette tiltaket skal påverke verneverdiane i verneområdet.

Oppsummering

Sekretariatet meiner omdisponering av LNF-område til samferdselsanlegg både ved Prestesteinsvatnet på Sognefjellet (konsekvensutgreiing nr.19) og inn Helgedalen (konsekvensutgreiing nr. 20) vil ha negative konsekvensar for leveområdet til villreinen som er eit av verneformåla i Jotunheimen nasjonalpark. Tiltaka kan også ha negative effekt på utøving av uforstyrta naturoppleving gjennom friluftsliv.

Effekten av etablering av ein helikopterlandingsplass på Skjolden er meir usikker, særleg fordi omfanget er usikkert. Sekretariatet meiner at ei utviding av tilbodet om turistflyging vil kunne ha negative konsekvensar på friluftslivet i Jotunheimen nasjonalpark, særleg vernesona Hurrungane.